

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713010382
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8713010382.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Lucie Bašistovej a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 03.09.2024, v trestnej veci obžalovaného A. B. C. pre pokračujúci obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/105/2013 zo dňa 22.06.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom sp. zn. 4T/105/2013 zo dňa 22.06.2023 Okresný súd Poprad rozhodol tak, že obžalovaný A. B. C., nar. X.X.XXXX v D. E. F., trvale bytom G., H. I. J. K. G. L. XXXX/XX, sa uznáva za vinného z pokračujúceho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, preto že

- ako konateľ spol. EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. Michalovce, so sídlom Michalovce, Priemyselná 12, IČO: 36 198 731, v období od 02.02.2008 osobne, ako aj prostredníctvom poverených zamestnancov spol. EKOTECHNIKA PLUS, s. r. o., v kancelárii tejto spoločnosti v Lučivnej, okr. Poprad a na iných miestach, vystavoval objednávky na dodávku tovaru a služieb pre svojich obchodných partnerov (dodávateľov) a následne aj s týmito obchodnými partnermi (dodávateľmi) v kancelárii spol. EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. v Michalovciach, resp. aj v mieste sídiel obchodných partnerov, uzatváral obchodné zmluvy na dodávku tovaru a služieb, ktoré mali byť použité pri výstavbe stavebného komplexu „Stredisko správy a údržby diaľnic, Mengusovce“, ktorej spoločnosť EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. bola generálnym dodávateľom, a to aj napriek tomu, že už v čase vystavenia objednávok vedel, že spol. EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. má záväzky po lehote splatnosti voči viacerým svojim obchodným partnerom a Sociálnej poisťovni a preto bolo voči spoločnosti EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. v priebehu roku 2008 vedených najmenej 64 exekučných konaní z dôvodu vymoženia úhrady dlžnej čiastky v celkovej výške 2.417.616,10 eur, pričom túto skutočnosť zamlčal vediac, že dodávateľské faktúry vystavené za dodávku objednaného materiálu a služieb neuhradí, resp., že jej úhrada je evidentne neistá, pričom následne dodaný tovar a služby riadne prevzal, avšak dohodnutú výšku kúpnej ceny za ich dodanie obchodným partnerom (dodávateľom) neuhradil, pričom takto konal v týchto prípadoch:

- dňa 02.02.2008 v obci Lučivná, okr. Poprad, vystavil zamestnanec spol. EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. B. M. - splnomocnený konateľom spoločnosti A. B. C. objednávku č. 14/0308 v mene spoločnosti EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. Michalovce, pre podnikateľský subjekt B. D. - voda, kúrenie, plyn, so sídlom Veľký Lipník 208, IČO: 35 399 244 a následne dňa 26.03.2008 v Michalovciach uzatvoril ako konateľ spoločnosti EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. Michalovce s podnikateľom B. D. - voda, kúrenie, plyn, Veľký Lipník 218 Zmluvu o dielo č. 13/2008 a dňa 30.05.2008 dodatok č. 1 k predmetnej Zmluve o dielo, na zhotovenie diela v podobe stavebných prác, ktoré boli bližšie špecifikované v objednávke č. 14/0308 a ďalej dňa 28.08.2008 na základe objednávky č. 83/0808 boli spol. EKOTECHNIKA

PLUS, s.r.o. Michalovce poskytnuté zo strany podnikateľského subjektu B. D. - voda, kúrenie, plyn, Veľký Lipník pracovné stroje JCB 4CX, kde následne po zhotovení objednaných diel a poskytnutí objednaného pracovného stroja, dodávateľ vystavil 7 faktúr na celkovú sumu 363.035,02 eur, pričom z predmetných faktúr uhradil čiastočne iba sumu vo výške 111.324,03 eur, teda celkovo z vystavených faktúr podnikateľským subjektom B. D. - voda, kúrenie, plyn, Veľký Lipník neuhradil sumu vo výške 251.710,99 eur,

- dňa 22.07.2008 v Michalovciach uzatvoril so spoločnosťou MIGI, spol. s.r.o. Matejovce nad Hornádom č. 96, IČO: 36 187 232 Zmluvu o dielo č. 010/2008 na zhotovenie diela v podobe stavebných prác, ktoré boli bližšie určené v objednávke č. 36/0508 zo dňa 10.05.2008, vystavenej v Lučivnej, okr. Poprad a ďalej ústnu dohodu o vykonaní stavebných prác - oporných múrov, kde následne po zhotovení diel dodávateľ vystavil 7 faktúr na celkovú sumu 238.157,93 eur, pričom z predmetných faktúr uhradil čiastočne iba sumu vo výške 50.574,97 eur, teda celkovo z vystavených faktúr spol. MIGI spol. s.r.o. Matejovce nad Hornádom neuhradil sumu vo výške 187.582,96 eur,

- dňa 01.08.2008 na doposiaľ nezistenom mieste uzatvoril so spoločnosťou BEPAX, s.r.o. Poprad, Rovná 4242/5, IČO: 36 680 702 Zmluvu o dielo č. 1/2008 na vykonanie stavebných prác, kde následne po dodaní služieb v zmysle zmluvy dodávateľ vystavil 1 faktúru na celkovú sumu 89.830,26 eur, pričom uvedenú faktúru neuhradil ani len čiastočne, čím neuhradil pre spoločnosť BEPAX s.r.o. celkovú sumu 89.830,26 eur,

- dňa 02.09.2008 v Poprade uzatvoril so spoločnosťou HIROPRO, spol. s.r.o. Poprad, Teplická 3376, IČO: 31 678 475 Rámcovú kúpnu zmluvu č. 32/2008 a dodatok č. 1 k uvedenej Zmluve na dodávku tovaru, ktorý bol bližšie určený v objednávkach č. 63/0708 zo dňa 09.06.2008, č. 66/0708 zo dňa 14.07.2008, č. 100/0708 zo dňa 27.08.2008, č. 88/0908 zo dňa 28.08.2008, č. 81/0808 zo dňa 28.08.2008, č. 89/0908 zo dňa 02.09.2008, č. 72/0708 zo dňa 06.10.2008, vystavených v Lučivnej, okr. Poprad, ako aj v rámci ústnych dohôd o poskytnutí služieb v podobe dopravných výkonov nákladným motorovým vozidlom, kde následne po dodaní služieb a tovarov v zmysle objednávok a ústnych dohôd, dodávateľ vystavil 20 faktúr na celkovú sumu 130.110,11 eur, pričom z predmetných faktúr uhradil čiastočne sumu vo výške 16.565,- eur, teda celkovo z vystavených faktúr spol. HIROPRO, spol. s.r.o. Poprad neuhradil sumu vo výške 113.544,67 eur,

- dňa 04.03.2008 v obci Lučivná vystavil zamestnanec spol. EKOTECHNIKA PLUS s.r.o. B. M. - splnomocnený obžalovaný, ako konateľom spoločnosti EKOTECHNIKA PLUS s.r.o., objednávky č. 9/0308 a č. 9A/0308 v mene spol. EKOTECHNIKA PLUS s.r.o. Michalovce pre podnikateľský subjekt N. O. so sídlom Tatranská Kotlina 24, IČO: 11 948 396 a následne dňa 24.04.2008 v Michalovciach obžalovaný uzatvoril ako konateľ spoločnosti EKOTECHNIKA PLUS s.r.o. Michalovce s podnikateľom N. O., Tatranská Kotlina Zmluvu o dielo č. 21/2008 na zhotovenie diela v podobe stavebných prác, ktoré boli bližšie špecifikované v objednávke č. 14/0308, kde po zhotovení objednaných diel dodávateľ vystavil 17 faktúr na celkovú sumu 194.600,44 eur, pričom predmetné faktúry neuhradil ani len čiastočne, čím podnikateľskému subjektu N. O., Tatranská Kotlina neuhradil sumu 194.600,44 eur,

- presne nezisteného dňa v mesiaci február 2008 v obci Lučivná, zamestnanec spol. EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. B. M. - splnomocnený obžalovaný, ako konateľom spoločnosti EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. uzatvoril ústnu dohodu s podnikateľským subjektom B. K. K. K. so sídlom Vernár 269, IČO: 35 117 478, vo veci vykonania autodopravy a dňa 14.05.2008 bola spol. EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. Michalovce vystavená objednávka č. 77/0508 na kamenivo s dovozom, kde následne po dodaní objednaného materiálu a služieb, dodávateľ vystavil 18 faktúr na celkovú sumu 121.757,67 eur, pričom z predmetných faktúr uhradil čiastočne sumu vo výške 68.258,40 eur, teda celkovo z vystavených faktúr podnikateľským subjektom B. K. K. K. P. neuhradil sumu vo výške 53.449,27 eur,

- dňa 13.06.2008 v Michalovciach uzatvoril so spol. Plex s.r.o. so sídlom Spišská Nová Ves, Považská 10, IČO: 36 592 846 Zmluvu o dielo č. 25/2008 na zhotovenie diela v podobe stavebných prác, kde následne po zhotovení objednaných diel dodávateľ vystavil 4 faktúry na celkovú sumu 157.427,46 eur, pričom predmetné faktúry neuhradil ani len čiastočne, čím spol. Plex, s.r.o. so sídlom Spišská Nová Ves neuhradil sumu vo výške 157.427,46 eur, čím obchodným partnerom ako dodávateľom spol. EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o. Michalovce spôsobil škodu v celkovej výške najmenej 1.048.196 eur,

teda pokračujúcim konaním na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu.

Za to mu uložil podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky trest odňatia slobody vo výmere 2 /dvoch/ rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona mu výkon trestu podmiennečne odložil. Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu vo výmere 2 /dvoch/ rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného B. D. - voda, kúrenie, plyn, so sídlom Veľký Lipník 208, IČO: 35 399 244, poškodenú spoločnosť MIGI, s. r. o. Matejovce nad Hornádom 96, IČO: 36 187 232, poškodenú spoločnosť BEPAX, s. r. o. Poprad, Rovná 4242/5, IČO: 36 680 702, poškodenú spoločnosť HIROPRO, s. r. o. Poprad, Teplická 3376, IČO: 31 678 475, poškodeného N. O., so sídlom Tatranská Kotlina 24, IČO: 11 948 396, poškodeného B. K., Autodoprava A+N, so sídlom Vernár 269, IČO: 35 117 478 a poškodenú spoločnosť PLEX s. r. o., so sídlom Spišská Nová Ves, Považská 10, IČO: 36 592 846 s ich nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku, ale len proti výroku o treste, podal včas prokurátor odvolanie, v ktorom poukazoval na to, že pokiaľ okresný súd uloženie trestu odôvodnil tým, že prihliadol na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a zároveň aj na spôsob spáchania činu, na jeho následky, formu zavinenia, pohnútku, samotnú osobu obžalovaného, jeho pomery a na možnosť jeho nápravy, na dobu, ktorá uplynula od spáchania skutku (február 2008 až september 2008) po vyhlásenie predmetného a prvého odsudzujúceho rozsudku (22.06.2023) a prihliadol aj na ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona, v súvislosti s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách a s článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, na judikatúru jednak Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj Európskeho súdu a prioritne pri ukladaní trestu riešil dobu trvania trestného konania v danej veci s prihliadnutím na čas, ktorý uplynul od spáchania skutkov, cez vznesenie obvinenia, podanie obžaloby až po rozhodnutie súdu v danej veci, pričom konštatoval, že príčiny neskončenia trestného konania nie sú zavinené obžalovaným a doba trvania trestného konania je neúmerne dlhá a dospel k záveru, že použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom pri skutkovej podstate obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona vo výmere desať rokov až pätnásť rokov, obligatórne spojený s nepodmieneným odňatím slobody, by bol pre obžalovaného neprimerane prísny a že na ochranu spoločnosti pred obžalovaným postačuje aj tento trest kratšieho trvania a že účel trestu a náprava obžalovaného by sa dala dosiahnuť aj uložením iného druhu trestu, alebo inej výmery trestu odňatia slobody alebo skúšobnej doby, pretože podľa neho uložený trest zodpovedá tak konkrétnym okolnostiam prípadu, po zhodnotení závažnosti činu, povahy a rozsahu spôsobených následkov, ako aj samotnej osobe obžalovaného, ktorý pred i po spáchaní žalovaného trestného činu sa iných trestných činov nedopustil a bolo tak podľa neho namieste aplikovať zmierňovacie ustanovenie Trestného zákona a ukladať trest odňatia slobody ako trest podmienený, t. j. trest výchovný a že vzhľadom na odstup času od spáchania skutkov až po vyhlásenie rozsudku bolo potrebné obžalovanému ukladať aj trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu konateľa obchodných spoločností alebo v zákaze vykonávať funkciu štatutárneho zástupcu obchodných spoločností, tak s úvahami okresného súdu, ktoré súd viedli k uloženiu podmieneného trestu odňatia slobody obžalovanému sa prokurátor nestotožnil a mal za to, že okresný súd pri ukladaní trestu postupoval v rozpore s ustanovením § 39 ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, keď obžalovanému síce mimoriadne znížil uložený trest, avšak tento uložil ešte aj pod zákonom vymedzenú hranicu. Okrem toho prokurátor vytkol okresnému súdu, že pri ukladaní trestu venoval pozornosť len dĺžke trvania trestného konania, ktorú označil na objektívne neúmerne dlhú a s poukazom na uvedené uložil trest odňatia slobody dokonca pod zákonom stanovené obmedzenie pri mimoriadnom znížení trestu, čo odvolateľ považoval za nezákonný postup. Vzhľadom na spôsob spáchania činu, ktorý súd podrobne rozobral v časti odôvodnenia rozsudku, týkajúcej sa preukázania viny, ako aj vzhľadom na rozsah spôsobeného následku (škoda veľkého rozsahu) a na množstvo poškodených sa odvolateľ nestotožnil ani s tým, že okresný súd k otázke posúdenia okolností prípadu len všeobecne konštatoval, že uložený trest zodpovedá tak konkrétnym okolnostiam prípadu, po zhodnotení závažnosti činu, povahy a rozsahu spôsobených následkov. Podľa prokurátora, okolnosti prípadu napriek dĺžke trvania trestného konania, zvyšujú závažnosť konania obžalovaného a práve v ich kontexte by ukladaný trest mal mať nielen represívny charakter vo vzťahu k obžalovanému, ale aj výchovne pôsobiť na neho do budúcnosti a zároveň iných odradiť od páchania trestných činov. Nestotožnil sa ani s hodnotením pomerov obžalovaného súdom pre účely ukladania trestu, keď okresný súd len

konštatoval, že obžalovaný pred i po spáchaní žalovaného trestného činu sa iných trestných činov nedopustil, a preto bolo na mieste aplikovať zmiernovacie ustanovenie Trestného zákona a ukladať trest odňatia slobody ako trest podmienený, t. j. trest výchovný. Skutočnosť, že obžalovaný nepácha ďalšiu trestnú činnosť, nie je, podľa odvolateľa, možné považovať za mimoriadne pomery na strane páchatel'a, pretože ide o skutočnosť, ktorá sa očakáva od každého jednotlivca v spoločnosti, že bude viesť riadny život a nebude porušovať právne predpisy. Prokurátor uzavrel svoje odvolanie tak, že okresným súdom vykonané vyhodnotenie pomerov obžalovaného pre účely mimoriadneho zníženia trestu nie je dostatočné, pretože okresný súd v podstate žiadnym spôsobom nevyhodnotil osobné a osobnostné pomery obžalovaného, ani jeho rodinné pomery, ktoré by v komplexe viedli k záveru, že zákonom stanovený trest by bol pre obžalovaného neprimerane prísny, pritom mu uložil trest, ktorý je ešte aj v rozpore s citovaným ustanovením § 39 ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, nedostatočne odôvodnil využitie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu, kde ako jediný objektívny dôvod v podstate uviedol len dĺžku trvania trestného konania a znížený, resp. zmiernený trest navyše uložil v rozpore s ustanovením § 39 ods. 3 písm. c/ Trestného zákona. V podstate na základe uvedeného prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil výrok o treste a sám vo veci rozhodol.

Na základe odvolania podaného prokurátorom v neprospech obžalovaného, ktoré ale prokurátor v tomto prípade obmedzil len na odvolanie podané proti výroku o treste, postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, v zmysle ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a nezistiac také chyby, po vykonaní svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je nedôvodné.

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol po tom, čo uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8To/3/2018 zo dňa 13.12.2018 podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku na odvolanie prokurátora bol zrušený rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/105/2013 zo dňa 14.11.2017 v celom rozsahu (okresný súd ním podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku mimo iného oslobodil obžalovaného spod obžaloby Okresného prokurátora Poprad č. 2Pv 969/10 zo dňa 15.07.2013) a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Okresný súd sa riadil právnym názorom vysloveným v jednotlivostiach v uznesení Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8To/3/2018 zo dňa 13.12.2018. Následne už pri hodnotení dôkazov postupoval podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, a podľa názoru odvolacieho súdu, v tomto prípade v podstate dospel k správnym, skutkovým i právnym záverom zodpovedajúcim aj zásadám právnej logiky a naplneniu účelu trestného konania. Ohľadne vykonaného trestného konania, samotnému postupu súdu prvého stupňa a zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého rozsudku nezistil odvolací súd žiadne zásadné porušenie zákona. V súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku súd prvého stupňa v odôvodnení uviedol, ktoré skutočnosti pri ukladaní trestu vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a uviedol, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, s prihliadnutím na povahu odvolacích námietok, považuje odvolací súd za potrebné uviesť nasledovné skutočnosti.

Účelom trestu je ochrana spoločnosti pred páchatel'om trestného činu, vyjadrená vo forme represie. Cieľom uplatňovania tejto zásady je uložiť páchatel'ovi trestného činu trest, ktorý by mal byť určitou formou odplaty spoločnosti, a to vo forme ujmy na osobnej slobode majetkových alebo iných právach odsúdeného, ktorú môže uložiť len súd podľa Trestného zákona za spáchaný trestný čin, pričom ujma nie je účelom trestu, ale iba prostriedkom, ako ho dosiahnuť. Okrem odplaty odsúdenému ide spoločnosti vo vyjadrenom treste aj o jej ochranu, teda o zabránenie v páchaní trestnej činnosti a, samozrejme, o prevenciu, a to v podobe individuálnej prevencie, t. j. pôsobenia na odsúdeného sankciou tak, aby v budúcnosti viedol riadny život, ako aj vo forme generálnej prevencie, t. j. pôsobenia trestu smerom k ostatným členom spoločnosti tak, aby jednoznačne vnímali, že za porušovanie spoločenských pravidiel môžu byť odsúdení a tiež vyjadrenie morálneho odsúdenia páchatel'a.

Zásadu personalitu trestu vyjadrenú v ustanovení § 34 ods.3 Trestného zákona skutočne nemožno chápať absolútne a aplikovať ju izolovane a extenzívne od ostatných zásad ukladania trestov. Napadnutý

výrok o treste ale nevychádza z takého absolútneho chápania danej zásady. Naopak, zohľadňuje všetky zákonné skutočnosti významné pre spravodlivé rozhodnutie o treste.

Bolo potrebné zohľadniť ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

Pri trestnom čine podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona v znení platnom a účinnom ku dňu spáchania predmetného trestného činu platilo, že kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu, potrestá sa odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov.

Pri trestnom čine podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu platí, že kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Aj keď v danom prípade výrok o vine bol už právoplatný, nemožno túto zásadu prehliadnuť, pretože vyjadruje zámer zákonodarcu reagovať na situáciu v spoločnosti a v danom prípade záujem na potrebe uplatnenie nižšej trestnej sadzby pri dosahovaní účelu trestu z pohľadu účelu Trestného zákona.

Podľa § 34 ods. 1, 3, 4 Trestného zákona v znení platnom a účinnom v čase spáchania trestného činu, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1, 3, 4 Trestného zákona v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal alebo sa snažil získať trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody alebo odstránenia škodlivého následku trestného činu, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, a to buď ako samostatný trest alebo popri inom treste, pričom zväží najmä uloženie peňažného trestu. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne aj na práva a právom chránené záujmy osôb poškodených trestným činom, ako aj osôb, ktoré boli dotknuté škodlivým následkom trestného činu.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti,

verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spravodlivosti.

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11, ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 1998, v článku 6 ods. 1 zakotvuje, že každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení I. ÚS 236/2011-13 zo dňa 16.06.2011 k problematike neprimeranosti dĺžky trestného konania, ako zásahu do základných ľudských práv garantovaných článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, okrem iného uviedol, že Najvyšší súd SR však disponuje celým radom prostriedkov, ktoré mu ponúkajú trestné či ústavnoprávne predpisy (napr. zastavenie trestného stíhania, mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, a to z dôvodov, ktoré vyplývajú zo samotného ústavného poriadku a nie z podústavných trestnoprávnych noriem a podobne) na uplatnenie možnosti kompenzácie porušenia práva na prejednanie vecí bez zbytočných prieťahov (v primeranej dobe), avšak za predpokladu, že sťažovateľ túto kompenzáciu v prebiehajúcom trestnom konaní uplatní, a že súd tieto prieťahy zistí.

Relevantná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) takúto formu kompenzácie považuje za dostatočnú nápravu porušeného práva, ak ju národný súd použije s výslovným uvedením toho, že k tomuto opatreniu pristupuje preto, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie vecí v primeranej dobe, a pokiaľ ide o zmiernenie trestu, uvedie, v akej miere bol trest z tohto dôvodu zmiernený (rozh. Eckle v. SRN z 15.07.1982). Za týchto podmienok je ESLP toho názoru, že zmluvný štát poskytol dostatočnú ochranu právam vyplývajúcim z Dohovoru s tým dôsledkom, že sťažovateľ stráca postavenie poškodeného podľa článku 34 Dohovoru, a tým aj legitímáciu na podanie sťažnosti.

Primeraná lehota, v ktorej má byť vec prejednaná, nie je výslovne stanovená, je však riešená judikatúrou Európskeho súdu a vyplýva z nej, že v trestnom konaní lehota začína plynúť od vznesenia obvinenia.

Pri posudzovaní primeranosti lehoty je potrebné prihliadať na zložitosť prípadu, chovanie osôb, ktoré mohli prispieť k prieťahom, a tiež k spôsobu, akým štátne orgány záležitosť prejednávali.

Vo výnimočných prípadoch Európsky súd uznal za primeranú lehotu konania pred vnútroštátnymi orgánmi lehotu v trvaní 6 rokov. Takto odvolací súd konštatuje, že svojimi dôsledkami v konkrétnej trestnej veci trvanie trestného konania v kontexte takmer 14 rokov od spáchania žalovaných skutkov až doposiaľ, môže viesť k tomu, že prieťahy môžu nadobudnúť až charakter odopretia spravodlivosti (denegatio iustitiae).

Z obsahu predmetného trestného spisu Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/105/2013, rozsahu a spôsobu vykonávania dokazovania i samotného pojednávania objektívne vyplýva pritom, že príčiny neskončenia trestnej veci v primeranej lehote nie sú zavinené obžalovaným a dĺžka trestného konania vedeného proti obžalovanému je objektívne neúmerne dlhá, čo je možné a potrebné považovať za tzv. extrémny prípad, keď trestné stíhanie vo veci obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona bolo začaté dňom 18.11.2010 a obžalovanému bolo pre dané skutky obvinenie vznesené príslušným orgánom činným v trestnom konaní uznesením ORPZ Poprad pod ČVS: ORP-67/OEK-PP-2011 zo dňa 20.08.2012, kedy mu bola táto skutočnosť aj oznámená, pričom obžaloba vo veci bola prokurátorom Okresnej prokuratúry Poprad podaná dňa 16.07.2013 a k prvému vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku prvostupňového súdu došlo po vykonaní hlavných pojednávanií až dňa 22.06.2023 (v roku 2014 troch, v roku 2015 dvoch, v roku 2016 troch, v roku 2017 štyroch). Následne sa hlavné pojednávania konali vo frekvencii, v roku 2019 tri, v roku 2020 jedno, v roku 2021 jedno, v roku 2022 dve a v roku 2023 dve. Teda napadnutému rozsudku predchádzalo vykonanie spolu 21 hlavných pojednávanií, pričom na časti z nich nebolo vykonávané žiadne dokazovanie. Obžalovaný bol pritom pred súdom vypočutý hneď v úvode, a to 12.06.2014, následne sa zúčastňoval konania, a pokiaľ bol neprítomný, tak buď udelil súhlas s konaním vo svojej neprítomnosti alebo okresný súd bez ďalšieho akceptoval jeho ospravedlnenie a odročil hlavné pojednávanie.

Obžalovaný doposiaľ nebol odsúdený a má sedem záznamov za priestupky nesúvisiace s predmetom obžaloby, pričom podľa uložených blokových pokút nemožno vysloviť, že by išlo o závažné porušenia zákona, keď okresný súd dovtedajší spôsob vedenia života označil ako poľahčujúcu okolnosť podľa ustanovenia § 36 písm. j/ Trestného zákona bez zistenia prirážajúcich okolností podľa ustanovenia § 37 Trestného zákona.

V rámci relevantných skutočností pre ukladanie spravodlivého trestu je na druhej strane potrebné zohľadniť v neprospech obžalovaného spôsob spáchania trestného činu a závažný následok. Obžalovaný úmyselne, v snahe pokračovať v podnikateľskej činnosti, a teda snažiť sa o dosiahnutie zisku, teda zo ziskuchtivosti, uvádzal poškodených do omylu tým, že im zamľčal vtedajšiu finančnú situáciu spoločnosti EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o., ktorej bol konateľom, existenciu záväzkov a pohľadávok po lehote splatnosti voči viacerým svojim vtedajším obchodným partnerom, zdravotným poisťovňami a Sociálnej poisťovni, existenciu prebiehajúcich exekučných konaní pred rôznymi exekútorскими úradmi, na základe rozhodnutí vydaných Okresným súdom Michalovce, resp. platobných výmerov Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a ďalších rozhodnutí Sociálnej poisťovne, vydaných ešte pred uzatvorením predmetných obchodných zmlúv na dodávku tovaru a služieb s poškodenými alebo vydaných počas lehoty splatnosti poškodenými vystavených faktúr na celkovú sumu cez 2.400.000,- eur a v dôsledku toho neskôr aj blokáciu účtov obchodnej spoločnosti EKOTECHNIKA PLUS, s.r.o., bez ohľadu na mieru podnikateľského rizika, a teda pripustiť aj eventualitu, že nebude uhrádzať vytvorené záväzky voči poškodeným ako dohodol, o čom musel vedieť už v čase uzatvorenia obchodných zmlúv na dodávku predmetného tovaru a služieb, a na ich úkor sa obohacoval v celkovej výške cez 1.000.000,- eur.

Neušla pozornosti okresného súdu prítomnosť zásadnej okolnosti prípadu, z ktorého vyplynul správny postup pri aplikovaní ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky pri uložení trestu odňatia slobody až na úrovni výmery 2 rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 2 rokov. Takto uložený trest zodpovedá zákonnému obmedzeniu uvedenému v ustanovení § 39 ods. 3 písm. e/ Trestného poriadku, podľa ktorého pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako 6 mesiacov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody menej ako 5 rokov.

Z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 688/2014 zo 04.02.2015 totiž vyplýva aj to, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu.

Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.

Berúc do úvahy všetky vyššie uvedené a citované ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Trestného zákona a príslušnej judikatúry, konajúci súd dospel k záveru, že u obžalovaného A. B. C. sa účel trestu dosiahne uložením trestu odňatia slobody vo výmere 2 rokov a skúšobnou dobou vo výmere 2 rokov, za súčasného použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu.

Konajúci súd nebol teda toho názoru, aby sa účel trestu a náprava obžalovaného dala dosiahnuť uložením iného druhu trestu, alebo inej výmery trestu odňatia slobody alebo skúšobnej doby, pretože, podľa neho, napadnutým rozsudkom vyššie uložený trest zodpovedá tak konkrétnym okolnostiam prípadu, po zhodnotení závažnosti činu, povahy a rozsahu spôsobených následkov, ako aj samotnej osobe obžalovaného, ktorý pred i po spáchaní žalovaného trestného činu sa iných trestných činov nedopustil, jeho úmyslu i motívu a ďalších aktuálne podľa Trestného zákona zohľadniteľných skutočností bolo tak, podľa neho, namiesto aplikovať zmierňujúce ustanovenie Trestného zákona a ukladať trest odňatia slobody ako trest podmienený. Okresný súd uložil trest náležite odôvodnený a primeraný všetkým zákonným hľadiskám i špecifikám tohto prípadu.

Z uvedených dôvodov preto krajský súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.